

Κείμενο 1

Μαθαίνουμε να βλέπουμε τον άνθρωπο

Η Καθημερινή, περιοδικό Κ, Advertorial (απόσπασμα) 23-10-2022, σ. 87

Αναπηρία, διαφορετικότητα, κοινωνική αποδοχή, ισότητα, ευθύνη. Έννοιες που συναντάμε στο σύγχρονο λεξιλόγιο. Μέσα από το **καινοτόμο** εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Μαθαίνω να βλέπω τον Άνθρωπο», 524 μαθητές δέκα σχολείων του νομού Βοιωτίας έμαθαν το αλφάβητο της αναπηρίας και της διαφορετικότητας, συμμετέχοντας σε ένδεκα εκπαιδευτικά προγράμματα. [...] Οι ομιλητές του προγράμματος **συνέβαλαν** στην αλλαγή της συμπεριφοράς και νοοτροπίας ως προς την αναπηρία **αποδομώντας** κακές πρακτικές, στερεότυπα και προκαταλήψεις. Μέσα από μια σειρά εκπαιδεύσεων, οι μαθητές αλλά και οι καθηγητές **εξοικειώθηκαν** με τις έννοιες της κοινωνικής αποδοχής, της ισότητας και της ευθύνης. Οι εκπαιδεύσεις **εστίασαν** σε δύο θεματικές: την κατανόηση και αποδοχή της διαφορετικότητας και την κατανόηση και εξοικείωση με έννοιες όπως αναπηρία, εμποδιζόμενα άτομα, πρόσβαση, συμπεριληπτική επικοινωνία, έννοια της σημασίας της συμπεριληπτικής στάσης και νοοτροπίας και πρακτικές κατεύθυνσης για την καθημερινή συναναστροφή με άτομα με αναπηρία.

«Πίστευα πως οι άνθρωποι με αναπηρία ήταν ικανοί για λίγα πράγματα, αλλά μετά την παρακολούθηση του προγράμματος συνειδητοποίησα πως είναι ικανοί για περισσότερα πράγματα από όσα φανταζόμουν» δήλωσε ένας μαθητής μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος, ενώ ένας άλλος επιβεβαίωσε ότι «το πρόγραμμα συμβάλλει άμεσα στην ευαισθητοποίηση των μαθητών όσον αφορά τα άτομα με αναπηρία. Είναι απολύτως αναγκαίο, ώστε να διαμορφώσουμε μια εμπεριστατωμένη άποψη για τους συνανθρώπους μας, απαλλαγμένη από προκαταλήψεις της κοινωνίας και ως εν δυνάμει πολίτες που είμαστε να κάνουμε πιο βιώσιμη τη ζωή τους!».

Κείμενο 2

Η πολυκατοικία

Νίκος Α. Μάντης, *Πέτρα Ψαλίδι Χαρτί*, σπονδυλωτό μυθιστόρημα, εκδ. Καστανιώτης, Αθήνα 2014 (απόσπασμα)

Αν είχα τα μυαλά του πατέρα μου, ακόμα θα' μουνα στο Ισλαμαμπάντ. Θα φορούσα μια μπεζ ή άσπρη καμίζ και στο κεφάλι μου κούφι και θα'κανε προσευχή κάθε ώρα, όπως πολλά από τα ζώα που'ρχονται εδώ, που έχουν περπατήσει το μισό πλανήτη και ακόμα παραμένουν χωριάτες [...] Για τον πατέρα μου, οι δυτικοί είναι όλοι τους μελλοντικοί κολασμένοι, άνθρωποι που σκέφτονται μονάχα τον εαυτούλη τους και τις ανέσεις τους. Και η τιμή, η τιμή της φυλής, της γενιάς, της φαμίλιας, τους είναι άγνωστο πράγμα. Ακριβώς δηλαδή σαν κι εμένα.

[...] Και βασικά πρέπει να σε βοηθάει και η γενετική. Άκου πώς έχουν τα πράγματα: Αν γεννήθηκες στο Πακιστάν, το δέρμα σου μπορεί να έχει πάρει δύο ειδών αποχρώσεις. Είτε είσαι κατάμαυρος ή, τέλος πάντων, σκούρος, όπως οι περισσότεροι Παντζάμπ, το ογδόντα τοις εκατό, είτε έχεις το χρώμα της ελιάς, όπως οι Παστούν, η φυλή στην οποία ανήκω. Όλοι οι διάσημοι Πακιστανοί, [...] ήτανε πάντα ανοιχτόχρωμοι, για τα ελληνικά δεδομένα όπως οι Κύπριοι ένα πράγμα. Απόγονοι αρχαίων λαών, Ελλήνων, Περσών, Μογγόλων, Ινδών ευγενών. Οι χαμηλότερες κάστες, απ'την άλλη, είναι πάντα πιο σκούρες. Δεν υπάρχει περίπτωση να πας Πακιστάν και να δεις κατάμαυρους υπουργούς, στρατηγούς, ηθοποιούς ή δεν ξέρω γω τι. Ο χαμάλης όμως θα'ναι σα πίθηκος. Τι νόμιμες, μόνο εσείς στην Ευρώπη τα'χετε αυτά; Στη φύση του ανθρώπου είναι φίλε μου, το λευκό νικάει πάντοτε, γι' αυτό κι οι γυναίκες στα μέρη μου βάφονται άσπρες με κρέμες ασπρίσματος, δεν το 'χεις ακούσει; Ολόκληρη βιομηχανία.

Αν είχα μείνει στο Πακιστάν, μπορεί να είχα γίνει ηθοποιός. Μπορεί και να'μουν μοντέλο. Έτυχε όμως και βρέθηκα στο δρόμο του Έλληνα πρέσβη κι αλλάξαν τα πράγματα. Του πρέσβη και της γυναίκας του [...] Και, τέλος πάντων, με υιοθέτησαν, να το πω έτσι.. Υπηρέτης, αυτό είμαι, έλεγα στους γονείς μου κάθε φορά που ρωτάγαν γιατί τρέχω πίσω από τους γιουνάνι, που μου φωνάζαν να κουρευτώ, να βρω μια καθώς πρέπει δουλειά, να παντρευτώ μια καλή μουσουλμάνα και ν' αρχίσω να κάνω παιδιά. Ήμουν η εξωτική πινελιά της πρεσβευτικής κατοικίας, ένα όμορφο έκθεμα που οι επισκέπτες θαυμάζανε σαν ακριβό έργο τέχνης. [...] Κι εκείνοι μου δώσανε μια ευκαιρία να'ρθω στην Ευρώπη. Να ζήσω στην Ευρώπη. Η βίζα μου κάποτε έληξε αλλά και πάλι τα βόλεψα.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Σε 50-60 λέξεις να εκθέσεις συνοπτικά τους στόχους του προγράμματος «Μαθαίνω να βλέπω τον άνθρωπο» σύμφωνα με το Κείμενο 1.

Μονάδες 10

2° υποερώτημα (μονάδες 10)

Να σχολιάσεις τον τίτλο του Κειμένου 1 (μονάδες 5). Τον θεωρείς επιτυχημένο σε σχέση με το περιεχόμενο που ακολουθεί (μονάδες 5) ;

Μονάδες 10

3° υποερώτημα (μονάδες 15)

α. Στην πρώτη περίοδο του Κειμένου 1 με ποιο τρόπο παρουσιάζει τις θέσεις του ο συγγραφέας (μονάδες 5) ; Τι πετυχαίνει με αυτή την επιλογή (μονάδες 5);

β. Να αντικαταστήσεις τις υπογραμμισμένες λέξεις στην 1^η παράγραφο του Κειμένου 1 με άλλες, συνώνυμες λέξεις ή φράσεις, προκειμένου να απλοποιηθεί το ύφος του λόγου (μονάδες 5).

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Σε 100-150 λέξεις να αναπτύξεις τον προβληματισμό του αφηγητή στο Κείμενο 2.

Μονάδες 15